

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vsu leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4697 CORTLANDT.

NO. 240. — ŠTEV. 240.

NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 13, 1921. — ČETRTEK, 13. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

SENATOR KNOX JE MRTEV

SELE PRED KRATKIM SE JE VRNIL IZ EVROPE TER SE OB
SOVOJEM PRIHODU NI PRAV DOBRO POČUTIL. — POKOJ-
NIK JE PROPAGIRAL UJEJO SKLENITVE MIRU.

Washington, D. C., 12. oktobra. Philander Chase Knox, senator iz Pennsylvanije, eden najbolj ugodnih republikanskih voditev v deželi, je nocoj ob pol sedmih uram. Zadela ga je srčna kap.

Ob njegovi smrtni postelji sta bila njegova žena in njegov tajnik.

Ko je dosegel starost 68 let,

Pokojnik je dosegel starost 68 let.

POLČAJ RADI ŠLEZIJE PRED BERLINSKIM KABINETOM.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. Kancelar Wirth se je sestal danes s svojim kabinetom, da razpravlja z njim o akeiji, katero naj bi vprizorila vlada z ozirom na pretečno neugodno rešitev gornješleziskoga vprašanja. Kabinet se je sestal pretekli večer ter neformalno razpravljal o položaju, vendar pa je manjkalo potrebnih zanesljivih informacij in vsled tega je bila seja kabineta odgovana.

Knoti leta pozneje ga je izvolila pennsylvanska zakonodaja za

SLEPARSKA PTIČKA STA NA VARNEM

Mr. in Mrs. Breece sta osleparila Clevelandčane z \$50,000. — Iskali so oba skozi šestnajst mesecev

Cleveland, O., 12. oktobra. — Ženitovanjsko potovanje, ki je trajalo skoraj tri leta in sicer na široške drugih ljudi, se je končalo včeraj z večer, ko so Pinkertonovi detektivi v družbi John Shibley-a, načelnika varnostnega oddelka Cleveland Trust Co., ter mestnih detektivov aretirali nekega moža in neko žensko, ko sta ravno sedla k večerji v nemem stanovanju na Hade Park Ave. N. E.

Dvojica je izdala ponarejene čeke, ki predstavljajo skupno sveto \$50,000 v bankah, in hotelih v vseh delih dežel, soglasno z detektivi. Dvojica obstaja iz Charles Sidney Breece-a, starega 38 let, in Anne Breece, ki je starca 24 let. Obra se doži ponaranja.

Breece je rekel, da se je poročil pod imenom Sidney Breece. V njegovemu žepu so našli vizitnice z napisom: — Poročnik Sidney Breece, V. C. (kar pomenja Victoria Cross, vojno odlikovanje), Eleventh Hussars, British Army. Soglasno s policijo je pogosto nosil uniformo angleškega častnika ter se izdajal za angleškega častnika v mestih, katera je obiskal.

Dvojica se spominja imen petdesetih bank, kjer sta oddala ničvredne čeke v znesku od \$50 do \$600 in priznala sta, da sta osleparila številne nadaljnje banke.

V sobah oba so našli velfsko število čeških knjižic ter pravico za pisanje čekov.

Mrs. Breece je povedala policiji, da je živila v London, Ont. in da ji je Breece poslal več čekov za večjo svoto, katere je ona zamenjala. Brzojavil ji je, naj se mu pridruži v Toronto, še predno je izvedela, da so čeki pokončeni. Vsa prestrašena, ker ni mogla povrniti denarja, katerega je dvignila na čeke, je baje privolila v to, da se poroči z njim ter se izogne zasledovanju policije z nepristanim potovanjem.

Pojasnila je, da je obstajala ujena metoda v tem, da je odprla v kaki banki dekovni račun. Več dni pozneje je deponeiral ček, katere je ponaredil njen mož, naslovljene na banke v drugih mestih. Nato je dvignila večino depozita ter pustila v banki le majhno svoto.

Breece je baje vstopil v angleško armedo, ko je izbruhnila svetovna vojna. Bil je ranjen trikrat, enkrat v glavo, ko je rebil

ISKALCI ZAKLADOV.

Mala ladjica Ripple se bo vrnila iz okolice Virginia Capes kot bo gata ladja, seveda, če bo šlo vse posreči. Posadka se hoče polasti iz raznih draguljev, zlate in srebre v vrednosti štirih milijonov doljarjev. Te dragocenosti so se potopile pred desetimi leti z neko ladjo. Slika nam kaže potapljalca, ki bo preiskal morsko globino.

DE VALERA JE

POZVAL IRCE

V svojem novem pozivu na irski narod je pozval slednjega, naj bo cnoten v svojih mirovnih naporih.

Dublin, Irsko, 11. oktobra. — Eamon de Valera, je izdal poziv na irski narod, naj nudi enotno fronto v svojih zahtevah, da bo mogoče uveljaviti prostost, ki bo vredna trpljenja irskega naroda. V pozivu se glasi med drugim:

— Konferanca, ki se bo pričela med akreditiranimi zastopniki naroda ter zastopniki angleške vlade, bo v veliki meri uplivala na bodočnost naše dežele ter močno določila celi njen bodoči tek.

Tikala se bo življenja in sreče vsakega posameznega dela naroda.

Tokio, Japonska, 11. oktobra. Tukajšnji listi poročajo, da je bila ustanovljena Azijška liga, z Japonsko na čelu. Njen namen je boriti se proti takozvani agresivni politiki belih plemen na Daljnem izku.

Za celim načrtom tici marki Okuma v družbi drugih odličnih orientalcev. Načrt si je izmisliлek dr. Tai-koj. Korejec. Liga bo stopila v zvezo s turanskim gibanjem, ki ima svoj glavni stan med našimi dragimi brati, Mađari, v Budimpešti.

Detroit, Mich., 12. oktobra. — Volilev v Hamtramck, največje vasi na svetu, so včeraj sklenili, da se bodo inkorporirali kot mesto. Hamtramck je industrijsko središče ter posebna občina, ki se nahaja v korporacijskih mestih Detroit-a.

Pribivalstvo vasi znaša skoraj 50,000 duš.

nekega poročnika pred Verdom. Za to je dobil Victoria križec ter patent poročnika.

Breece sam je izjavil, da se je rodil v Lorain, Ohio. Kot deček je pobegnil z doma ter se pridružil nekemu cirkusu, ki se je nahajal ob času izbruhna vojne v Angliji. Ko se je konje cirkusa rekviralo za armado, je stopil Breece v kavalrijo. Postal je prenašalec sporolj ter služil tudi kot ostrostrelec. Bil je zatruljen s plinom in večkrat ranjen, soglasno z njegovo povestjo.

Detectivi sami izjavljajo, da je bil v resnici večkrat ranjen in da je po njih mnenju vojno odlikovanje pristno.

NOŽ KOT NOV KLJUČ K REŠI- TVI MORILNE SKRIVNOSTI

Nož, katerega so našli kakih trideset korakov od mesta, kjer je bila umorjena dvanaest let stará Žaneta Lawrence v Madison, N. J. in kogarje klima je zamazana ali z rja ali krvjo, bo najbrž pripomogel k konečni rešitvi mirenske skravnosti.

Konštabler David Conklin, član staba okrajnega pravdnika, je preiskoval včeraj tla v bližini določenega mesta, ko je zagledal ročaj nekega noža, ki je gledal skozi listje. Ročaj je bil zlomljén in klima sama je bila precej dolga. Nož je bil izročen coronerju Edel, da ga preišče.

Izvedelo se je tudi, da ni bila Mrs. Sandt, mati otroka, s katerim se je igrala Žaneta po končani šoli, zadnja oseba, ki je videila deklico živo. Bert Crane, nekajena sošolka, je izjavila, da je spremljala Žaneto na kolesu Berete, a je stopila s kolesa nekako s korakom od Sandtove hiše, direktni nasproti pozorišča umora ter izjavila, da mora hiteti domov, ker jo čaka večerja.

ZADEVA KABER.

Cleveland, Ohio, 12. oktobra. — V procesu proti Marioni McArdle, ki je obtožena sorokrte pri umoru Danijela Kabra, se porota že od včeraj zvezč naprej posvetuje. Porota obstaja iz devetih možnih in treh žensk ter je zaprta v nekem hotelu.

POLICIST PRIZNAL, DA JE
UTOPIL SVOJO ŽENO.

Detroit, Mich., 12. oktobra. — Okrajni pravnik je izdal formalno otožnico, ki dolži Hermata G. Rademacherja umora njenove ženo Gertrudre, katero je pahnil iz Belle Isle-mostu v Detroit reko, kjer je utonila. Obtožnica je bila dvignjena na temelju lastnega priznanja osmisljega. Rademacher je bil aretiran prejšnjo soboto na temelju neke fingirane obtožbe. Preje je bil prisilen.

Izjavil je, da je izvršil svoj zlonč, ker se je ravno hudo preprial s svojo ženo.

premagati sile, s katerimi se bo do moralni boriti naši delegati.

Z junaškim ustajanjem v Irlangu si je Irska pridobila posejno, katero zavzema danes. Vse bi bilo zopet izgubljeno, če bi jo misel na bodoče grozote in žrtve napotila, da bi omahovala le za en trenutek.

V MONAKOVEM TEČE PIVO — PO GRLU

Tekom deset dni trajajočega oktoberškega slavljenja so uničili Barvci skoro dva milijona kvartov piva.

Monakovo, Bavarska, 11. okt.

En miljon osemsto in devet in stiri deset kvartov piva, ki vsebujejo od 13 do osemnajst odstotkov alkohola, je steklo po suhih bavarških grilih v Monakovem tekom deset dni trajajočega oktoberškega slavljenja (October fest), ki je bilo ravnokrat zaključeno. Ta oktoberška slavnost predstavlja priljubljen bavarski narodni običaj, ki je star že več kot sto let, ki pa je letos presegel vse doseganje rekorjev, kajti prvič izbruh vojne se je prejšnje točilo močno pivo. V soboto in nedeljo, ko je dosegla slavnost do svojega viška, so pri vseh rednih posebnih vlakih več kot 120,000 veseljakov iz vseh končev v krajuv Bavarske v Monakovo. Na enem mestu, v slavnem Augustinerbrauhaus, je znašal konsum pijač - in jedil: — 375.000 kvartov piva; 68 prasičev, 4 vole, 20 let, 12 ovac, 1700 koščkov in 200 puščkov.

Tat je prišel očividno skozi okno v sobo, kajti srta je bila mreža proti komarjem. White ni nimir cesar zapazil o tativini, dokler se ni včeraj zjutraj zbulil ter pogrešal stvari. Naprosil je policijo, naj molči skozi 24 ur, ker hoče najprvo obvestiti državni departement v Washingtonu.

Zena White-a, ki je spala v sedanji sobi, ni čula nobenega šuma. Uslužbenec v neki sosednji hiši pa je videl krog ene ure počasi pred hišo White-a avtomobil.

OTVORITEV NADALJNJIH NEMŠKIH TOVARNI

PREJŠNJE NEMŠKE VOJNE TVORNICE ZOPET ODPRTE, A SO NAMENJENE SEDAJ LE PROIZVODOM MIRU — VSAKO STVAR SE DA PRODATI POVPAŠEVANJE PO STROJIH.

Berlin, Nemčija, 12. oktobra. — Glavne prejšnje vojaške in mornariške delavnice nemške vlade, ki so leta 1919 zaprle svoja vrata, soglasno z določbami versiljske mirovne pogodbe, so bile novo otvorjene kot "tvornice mirnega časa" ter proizvajajo predmete, ki so bolj primerni za mirovno kraljico, ki bo v vojno uporabljena.

Izdelovalci poljedelskih strojev ter železniškega materiala se oziroma prav posebno na Rusijo kot glavnega bodočega odjemaleca, kakovitro se bodo razmere v Rusiji ustalile. Na stotine zastopnikov nemških industrijskih podjetij je že odšlo v sovjetsko Rusijo, da prouči položaj ter se pripravi na trgovsko ofenzivo, v kateri bodo Angleži njih najbolj trdovratni in ustrejni tekmeči.

Med velikimi tvornicami, katerih se je izpremenilo iz vojaških naprav v mirovne naprave, so bile delavnice, v katerih se je izdelovalo artilerijsko municijo, smodnik in druga razstreljiva v različnih delih Nemčije.

Te tvornice poslujejo sedaj s polno paro ter proizvajajo vso-krovne predmete kot motorje, kolesa, razne stroje, motorne čolne, poljedelsko orodje, lokomotive in v zeleniške vozove.

Delo pretvoritev tvornic v trgovske svrhe, katerega se je lotila vlada s privoljenjem sveta poslanikov, je bilo poverjeno posebnim družbi, ki je delnice je večino kupila vlada ram.

Proizvodi teh delavnic najdejo v Nemčiji povsem zadovoljiv trg, dočim se ono, kar preostane, izvaja predvsem v škandinavskih deželah, kjer je visoka cena denar.

PREJŠNJI POSLANIK OKRA- DEN.

Pittsfield, Mass., 12. oktobra. — Henrik White, prejšnji ameriški poslanik v Franciji ter zaupnik Wilsona, so v ponedeljek ponoči neznanci ukradli načrt vrednosti \$50,000 ter važne liste, ki se tičejo postopanja mirovne konference Pariz.

O Harsellu ni nikdar več živel od kar je zapustil Roanoke, Va., da se napoti v Bristol, od koder je namegal iti peš skozi gore v Georgijo. Domnevalo se je, da je ali ponesrečil ali da so ga ubili mušnajnarji, ki so domnevali, da je carinski agent.

Knjige!

Slovenic Publishing Company je dobila te dni del ogromnega naročila knjig iz starega kraja. Knjige so vsakovrstne: zbabne, poučne, poezije, zbrani spisi itd. Te domači objavili cencik zaloge, ki jo imamo. Splošen cencik objavimo tedaj, ko bo zaloga popolna. Naročite le tisto, kar boste videli v cenciku.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

(Advertisement)

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po nizki ceni, zanesljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledete:

Jugoslavija:

Razpoljila na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštn

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan, izvenčni nedelji in praznikov.

Za celo leto voja list za Ameriko	Za New York za celo leto	67.00
In Canada	za pol leta	66.00
za pol leta	63.00 Za Izjemstva za celo leto	67.00
za šest leta	61.50 za pol leta	63.50

GLAS NARODA

(Voice of the People)

Second Every Day Except Sundays and Holidays.

Subscription: yearly \$6.00

Advertisements on Agreement.

Doprisk bres podpis je obvezan se ne približuje. Denar naj se blagovati po Money Order. Pri sistemski kraju naravnost prostoz, da se zasebno predajo bivališča namen, da hitroje najdemo sodišča.

GLAS NARODA
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876

ALEKSANDER.

Včeraj je newyorški "Times" priobčil na prvi strani senzacionalno in zanimivo vest, tikača se jugoslovenskega kralja Aleksandra.

Brzjavka prihaja iz Pariza ter je v nji rečeno, da jugoslovenska krona Aleksandra tako teži, da se je misli čimprej iznebiti.

Klub resnič in zapotanim razmeram v domovini Aleksander noče v Belgrad, ampak mu bolj ugaja v Pariz, kjer ga ljudje z navdušenimi klaci pozdravljajo dočim imajo na Balkanu navado metati bombe v pozdrav.

Te dni ga je obiskal ministrski predsednik Pasič.

Prišel je tja kot zastopnik onega dela naroda, ki bi rad videl svojega kralja.

V hotelu Trianon sta se sestala in se pogovarjala več kot tri ure.

Pasič je ves pobit in potrt odšel.

Nekemu časnikarskemu poročevalcu se je posrečilo izvohati, da se je pri tej prilik kralj Aleksander formalno odpovedal prestolu, češ, da je stremljenje naroda po republiku vedno večje, da so prišli monarhi iz mode ter da je Pariz bolj varen kot pa Belgrad.

Danes poroča Associated Press z Dumaja, da je nastala v Srbiji velika zmeda glede vprašanja, kdo bi nasledil kralju v slučaju njegove smrti.

Kot je bilo že v našem listu nekoč poročano, je v novi jugoslovenski ustavi tako površno omenjena zadeva nasledstva.

Prestolonaslednika ima pravico imenovati edinole kralj.

Koga naj imenuje? Ali fantička, kateremu še ni zibelka iztesana in še ni spočet, ali svojega brata Jurja, katerega je stari kralj izdelenil, ker je za blaznico zrel?

Klub temu je pa v Srbiji nebroj zakonskih in nezakonskih potomev raznih vladarskih družin, in med temi se je zdaj vnela borba, kdo bo smel uživati dvomljivo čast ter nositi jugoslovensko krono.

Neka druga današnja brzjavka iz Pariza je kratka, pa značilna obenem.

Rečeno je v nji, da se kralj Aleksander ne misli odpovedati na korist svojemu bratu Jurju.

To le potrjuje naše domnevo, da se misli odpovedati.

Sebi v korist ali narodu v korist, to je navsezadnje stranska stvar.

Aleksander je mlad, skoraj bi rekli svetovno naobrazen človek, ki spoznava duh in zahteve časa.

On je reprezentat nove dobe in novih nazorov.

Dosedaj se namreč skoraj še ni prepelito v zgodovini, da bi kralj prostovoljno odstopal; da bi bilo kralju udobno družinsko življenje ljubše kot pa ves zunanj pom.

V tem oziru mu je čestitati in zaslubi vso pohvalo.

Eno je pa gotovo in neizpodbitno: s svojim odstopom ne bo napravil ničesar dobrega svojemu narodu.

Niti na misel nam ne pride, da bi zastopali kako monarhistično idejo ali jo celo propagirali, toda eno je in ostane: večina srbskega naroda ni zrela za samovlado.

Ali si morete predstavljati ubogega primitivnega srbskega seljaka, da bi uspeval, če bi ne bilo v Belogradu dostojanstvenega strašila — kralja?

In pomilovanja vredni srbski junak bi nikdar ne zgrabil za orožje, če bi mu povedali, da mu poveljuje civilist, ne pa "pol-bog" v kraljevskem ornatu.

Srbski narod ni še prišel do tiste točke duševnega razvoja, ko se začne narod zavedati svoje lastne moći in svoje lastne odgovornosti.

Naša želja je, da bi do te točke kmalu dospel, faktum pa je, da je zaenkrat še daleč od nje.

V slučaju kraljevega odstopa, bi nastala v naši domovini zmeda, za katero je izraz "balkanska zmeda", veliko premil.

Stranke bi se borile za prvenstvo, in ker beseda v takih zmedah ne zaleže bi pokalo, da jojmene.

Naši sosedje bi izkoristili to priliko ter pobrali, kar zele.

Narod v splošnem še ni zrel. Pri vsakdanjem kruhu mora žal imeti bič za nekak dezert in imeti mora prestopi ter na njem malika, da se mu klanja.

Iz Slovenije.

Minister dr. Mehmed Spaho

si je 6. sseptembra ogledal nekatera industrijska podjetja v Mariboru in v Dravski dolini, kjer je zlasti občudoval veliko tvornico dnuška v Rusah z ujemnimi modernimi napravami in pa ogromno električno centralo na Fali. Popoln v Toplicah je odnesla tatinška družba iz kleti več oblike, letarskega orodja, garniture, orodja za tiski 65 kg srebra in 4 kg zlatnega konfiskenega.

daje vedno novih rezultatov. Dne 7. septembra so kontrolni organi v orient-ekspreusu na potu iz Zagreba v Ljubljano zoper konfiskenega

pretili v grude. — V Celju se 8. sept. policijski organi v vlaku, ki obenem so se vlomlili tudi dobro obdobja od 19. ur, aretrirali nekega napili in razobil včas. Na begu so vlomlili tudi dobro Janka Pogačarja iz Cerkev in neko Josipino Kramar iz Trsta, pri stranku 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

Minister dr. Mehmed Spaho

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih denarjev na vloku. Pogačar je pri aretraciji vodil v Zagreb, kjer je postal 2. gel srebro skozi okno.

zgodil se raznim sosednima strankam 10 kokut in 2 petelin. Katerih so našli 1942 srebenih

GLASILLO JUGOSLOVANSKE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

KATOLIŠKE JEDNOTE

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKPORIRANA LETA 1900.

Glavni odborniki:

Predstojnik: RUDOLF PERDAN, 932 E. 185th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: LOUIS KALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, O.
 Tajnik: JOSEPH PEEPLES, Ely, Minn.
 Blagajnik: GEO. L. BROZIC, Ely, Minn.
 Blagajnik nezplačalih smrtnih: JOHN MOVERN, 524 E. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. JCS. V. GRÄHEK, 845 E. Ohio St., N.S., Pittsburgh, Pa.
 Nadzorni odbor:
 MAX KERŽIŠNIK, Box 872, Rock Spring, Wyo.
 MOHOR MLAĐIĆ, 2603 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
 FAANK SKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Porotni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
 GREGOR J. FORESTA, Box 170, Black Diamond, Wash.
 FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Združevalski odbor:

VALENTIN PIRC, 519 Meadow Ave., Rockdale, Joliet, Ill.
 PAULINE ERMENI, 639 — 3rd Street, La Salle, Ill.
 JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
 ANTON CELARC, 708 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari, tikojoče se uradilu zadetek kakor tudi denarne poslojitev naj se posluje na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se posluje na predstojnika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnic spricelava naj se posluje na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdo želi postati član te organizacije, naj se zglaša tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na g. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 članom all članicami.

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Ases. št. 279.

Mesec oktober 1921.

Poročilo umrlih članov in članic, katerih posmrtnine so bile nakazane tekom meseca septembra 1921.

Umrli sestra, Terezija Mihelčič, cert. št. 8306, članica društva Sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich. Umrli dne 6. avgusta 1921. Vzrok smrti: jetinka. Zavarovanja je bila za \$500.00. Pristopil k Jednoti dne 18. decembra 1906.

Umrli brat, John Sternad, cert. št. 2136, član društva Marija Zvezda, št. 32, Black Diamond, Wash. Umrli dne 31. julija 1921. Vzrok smrti: mrvoud. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 23. marca 1902.

Umrli sestra Katarina Kavčič, cert. št. 14627, članica društva Sv. Jožefa, št. 41, East Palestine, Ohio. Umrli dne 21. avgusta 1921. Vzrok smrti: rak v žlebenu. Zavarovan je bila za \$1000.00. Pristopila k Jednoti dne 13. oktobra 1911.

Umrli brat, Josip Glavan, cert. št. 20672, član društva Marija Pomagaj, št. 42, Pueblo, Colo. Umrli dne 12. avgusta 1921. Vzrok smrti: ubit od parn. lepatne. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 28. avgusta 1920.

Umrli brat, Elija Žubčič, cert. št. 20961, član društva Sv. Režigije Telesa, št. 77, Greensburg, Pa. Umrli dne 7. julija 1921. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 18. januarja 1921.

Umrli sestra, Frančiška Klemenčič, cert. št. 8207, članica društva Sv. Barbare, št. 4, Federal, Pa. Umrli dne 6. oktobra 1917. (v starem kraju). Vzrok smrti: griza. Zavarovan je bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti dne 15. januarja 1906.

Umrli brat, Mike Habjan, cert. št. 162, član društva Sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn. Umrli dne 23. avgusta 1921. Vzrok smrti: vnetje saponika in srčna bolezni. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 18. julija 1898.

Umrli brat, John Hošnik, cert. št. 13153, član društva Sv. Jožefa, št. 41, East Palestine, Ohio. Umrli dne 4. septembra 1921. Vzrok smrti: pljučnica. Zavarovan je bil za \$500.00. Pristopil k Jednoti dne 22. maja 1910.

Umrli brat, Joseph Meznarsich, cert. št. 6654, član društva Sv. Petri in Pavla, št. 66, Joliet, Ill. Umrli dne 13. septembra 1921. Vzrok smrti: srčna bolezni. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 22. marca 1907.

Umrli sestra, Helena Aulber, cert. št. 21022, članica društva "Severna Zvezda", št. 129, Ely, Minn. Umrli dne 21. septembra 1921. Vzrok smrti: dipterična raskriza. Zavarovanja je bila za \$1000.00. Pristopila k Jednoti dne 11. februarja 1921.

Tekom meseca septembra se je izplačalo kakor sledi:

Za posmrtnine članov in članice \$ 8.500.00
 Za bolniško podporo in operacije \$ 5.917.42
 Za izredno podporo iz sklada onemoglih \$ 210.00

Skupaj... \$14,627.42

Z bratskim pozdravom

Joseph Pishler, glavni tajnik.

Premembe med društvji in Jednoto za september.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 1, Ely, Minn.

Pristopil: Anton Sustarsich, 1897; 21517; 500; 24.

Zopet sprejeti: George Movrin, 1866; 226; 1000; 23. Kate Movrin, 63; 8020; 500; 42.

Umrli: John Šćinkovetz, 1852; 304; 1000; 46. John Preheren, 65; 245; 1000; 33.

Prestopila k dr. Sv. Sreca Jezusa, št. 2, Ely, Minn., Mary Dejak, 1903; 21133; 500; 18.

Društvo sv. Barbare, št. 4, Federal, Pa.

Izgubljen: Lawrence Guzel, 1874; 661; 1000; 26.

Društvo sv. Barbare, št. 5, Soudan, Minn.

Pristopila: Julia Stepan, 1906; 21552; 1000; 16.

Društvo sv. Marija Pomagaj, št. 6, Lorain, Ohio.

Pristopil: Ludvik Boharich, 1884; 21528; 1000; 37.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 9, Calumet, Mich.

Pristopil: John Skorya, 1905; 21529; 1000; 17.

Suspendiran: Joseph G. Kestner, 1883; 5392; 1000; 23.

Društvo sv. Josefa, št. 12, Pittsburgh, Pa.

Pristopil: John Vogrin, 1891; 21530; 1000; 31.

Društvo sv. Alojzija, št. 18, Bagdad, Pa.

Zopet sprejeti: Thomas Rudar, 1880; 17980; 1000; 24. Frances Rudar, 96; 17982; 500; 19.

Suspendiran: Ivan Kaznar, 1883; 16861; 1000; 30. Anton Krajkšek, 1888; 18740; 250; 28. Fred Knaps, 1902; 20448; 1000; 18. Miha Pávzel, 1888; 18590; 1000; 36. Frank Knaus, 1866; 1883; 1000; 38. Helen Knaus, 1871; 5451; 500; 35.

Društvo sv. Cirila in Metoda, št. 16, Johnstown, Pa.

Zopet sprejet: Paul Gaspič, 1891; 19957; 1500; 28.

Suspendiran: Matt Gnedie, 1881; 16865; 500; 32.

Prestopil k društvu Sv. Stefana, št. 26, Pittsburgh, Pa., Viljem Bleskovic, 1892; 13525; 1000; 18.

Društvo sv. Alojzija, št. 18, Rock Springs, Wyo.

Odstopil: Nikolaj Cvetanovič, 1892; 20232; 500; 27.

Prestopil k društву Sv. Ane, št. 134, Rock Springs, Wyo., Mary Kerzhnik, 1886; 8680; 1000; 34.

Društvo sv. Jurija, št. 22, So. Chicago, Ill.

Suspendirani: John Jamacič, 1895; 17569; 1000; 19. Dujo Nagić, 70; 12678; 1000; 40. George Brdar, 72; 1538; 500; 30. Marija Brdar, 82; 8842; 500; 24.

Društvo sv. Josefa, št. 29, Imperial, Pa.

Zopet sprejeti: Valentine Hodnik, 1893; 14093; 1000; 18. Alojzija Hodnik, 94; 17852; 500; 20. Victor Hodnik, 95; 16419; 1000; 18. John Kaučič, 92; 29914; 250; 28.

Društvo sv. Alojzija, št. 31, Braddock, Pa.

Pristopil: Joe Jakšič, 1897; 17170; 1000; 16.

Društvo sv. Petra, št. 38, Lloydell, Pa.

Prestopil k društvu Jutranja Zvezda, št. 136, Dunlap, Pa., Anton Tauerl, 1874; 6755; 1000; 33.

Društvo sv. Alojzija, št. 38, Conemaugh, Pa.

Pristopila: Josephine Malmar, 1897; 21531; 1000; 24.

Suspendiran: Frank Kovačič, 1881; 16968; 1000; 31.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 37, Cleveland, Ohio.

Zopet sprejeti: Anton Bavdek, 1903; 20151; 1000; 16. George Humar, 1882; 17788; 500; 22. Stanko Kočevar, 79; 18732; 1000; 37. Ignac Petrovčič, 68; 6030; 500; 38.

Društvo sv. Barbare, št. 39, Roslyn, Wash.

Pristopili: Vincent Matič, 1879; 21533; 1500; 42. Paulina Matič, 85; 21532; 1500; 36. Ana Mirsieh, 92; 21534; 1000; 29.

Društvo sv. Mihaela Arhangela, št. 40, Claridge, Pa.

Suspendirani: Eugen Genari, 1881; 7618; 1000; 26. Joseph Genari, 86; 16442; 1000; 27.

Društvo sv. Jožefa, št. 41, East Palestine, O.

Umrl: John Kostnik, 1891; 13153; 500; 18.

Društvo sv. Martina, št. 44, Barberton, Ohio.

Pristopili: Andrew Likon, 1884; 21522; 1900; 37. Stefanija Likon, 1894; 21523; 1000; 27. Mary Grum, 1901; 21524; 500; 21.

Društvo sv. Martinček, 1884; 30S3; 1000; 20.

Društvo sv. Jožefa, št. 45, Indianapolis, Ind.

Pristopil: Carl Procenar, 1878; 21516; 250; 43.

Društvo sv. Barbare, št. 46, Barberton, Ohio.

Pristopili: Andrew Likon, 1884; 21522; 1900; 37. Stefanija Likon, 1894; 21523; 1000; 27. Mary Grum, 1901; 21524; 500; 21.

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. 47, Cleveland, Ohio.

Pristopili: Martin Petržek, 1884; 20156; 1000; 20.

Društvo sv. Jožefa, št. 48, Kansas City, Kan.

Pristopili: Michael Cavlovich, 1892; 21535; 500; 29. Joseph Derchar, Jr. 1905; 21536; 1000; 16.

Društvo sv. Petra, št. 50, Brooklyn, N. Y.

Pristopila: Mary Kobe, 1896; 21537; 1000; 26.

Društvo sv. Jožefa, št. 53, Little Falls, N. Y.

Suspendirani: Frank Miklavc, 1888; 17166; 1000; 25. Mary Miklavc, 89; 18022; 500; 25. John Primar, 1905; 21219; 1000; 16.

Društvo sv. Aloj

Povest o iznajdljivem nemškem agentu.

Poroča Ferdinand Tuohy.

Dvajseto stoletje ima eno napako, da je namreč urke barve. O tem ne more biti niti najmanjšega dvoma. Slikovite postave puštolovev so zelo redka prikazan. Celo če se pojavi, izginejo zopet v temenem ozadju, potem ko so nes vsaj nekoliko razveseli ter nas potegnele iz sive in puste vsakdanosti. Mi potrebujemo nujno nadaljnje de Roumenotov in Cookov, da dajo stvarem nekaj romančnega prmeska — in raditega so tudi tako priljubljene povesti iz Južnega morja, ki predstavlja skorod edini kos sveta, razven Tibeta, kjer še vedno vive romantična nepoznanega in nepreiskanega.

Nekje v Nemčiji, mogoča na kakem hamburskem ali monakovskem vrtu, pri časi piva, sedi mogoče danes, nečaščen in pozabljen, neki mladi mož, ki je imel skozi štiri leta resnično doživljanje v primeri s katerimi oblec vsi zmislieni doživljaji pisateljev najbolj bujne fantazije. Kljub temu pa le malo ljudi čulo o njem. Izginil je v prozaični okolici, ki nas vse obduja. Skozi mesec sem brskal po čopisih, da zasledim kje ima Hugo Wassmussa, — ima moža, ki je v imenu nemškega kajzera vladal ozemlju, ki je bilo po obsegu štirikrat tako veliko kot ono Francije, — a zaman. Brez dvoma bo izšla nekega dne knjiga, ki bo vsebovala popis nprgovih resničnih doživljajev in puštolovev daleč proč od uglašenih poti civilizacije. Takrat pa bo tudi prišel prenasičen prebivalcev mesta do prepričanja, da je pušča načega stoletja le tenak zunanjji plasev in da se še vedno pojavljajo na svetovni pozornici naravnost nezaslužani in nevjetni dogodki.

Hugo Wassmuss je mogoče star sedaj trideset let. Bil je že splošno znana oseba po celih Perziji leta 1914, kajti njegov konzulat v mestu Buširju je bil najlepši med vsemi inozemskimi zastopstvi. Nikdo ni videl, odškod je dobival Wassmuss velikanske svote, s katerimi je zavabila krajevne velikaše in načelnike plemen. Njegova prireditve in zabave so bile znate in njih glavni znak so bile le za silo običene plesalke, ki so vedno nastopale. Sedaj pa je vse jasno. Wassmuss je bil akreditiran agent nemške vlade v južni Perziji. Še več kot to. Dobival je velike svete, da lahko vzdruži ugled Nemčije v onem delu sveta ter predstavlja trn v peti zaveznikov, kadar bi izbruhnila svetovna vojna.

Wassmuss je na uspešen in zadovoljiv način izvršil svojo misijo. Z dvema pomočnikoma, kajti eden je bil neki Švicar, po imenu Brugmann, je organiziral domaća plemena proti Angležem, ki so morali vzdrževati na lieu mesta majhno silo, da prepreči sovražne napade. Nemška zastava je vihrala v njegovem ozemlju prav do konca kampanje in izdelal je tudi uspešen in natančen sistem špijonaže. Na tem zadnjem polju so bili njegovi glavni pomočniki perzijski rabi, ki so si zaznamovali obseg transportov, prihajajočih po Indijskem oceanu. Na temelju teh poročil je Wassmuss lahko približno izračunal, koliko čet se je poslalo iz Indije za francosko, egipčansko in mezopotamsko kampanjo. Wassmuss je nato sporočil take podrobnosti domov preko Leman von Sandersa, ki je bil v Carigradu in v njegov velik kredit je treba izjaviti da ni v teku štirih let nikdar izgubil stikov s svojimi gospodarji v Berlinu.

Njegov upliv je dejanski nepravosten rastel, dokler ni bil v posvetju leta 1916 cel sektor na zemljevidu označen z eno samo besedo, namreč Wassmuss. To ozemlje je bilo približno štirikrat tako veliko kot je ono francoske republike. To se pravi, da je mladi konzul popolnoma obvladal to ozemlje, da je srečno ušel vsem poskurom, da se ga ujame in da so ga njegovi perzijski podaniki tako visoko cenili, da so zavrnili vse denarnine ponudbe, da ga izdajo. V zvezzi s tem se omienja tudi neko hujoristično povest. Na glavo Wassmusa, živega ali mrtvega, je bila razpisana nagrada \$40,000 in edini vzrok da ga Perzijci niso izročili Angležem je bil, da so držali to ponudbo za šalo, ker so bili prepričani, da ne more biti noben živ človek vreden toliko denarja!

Oblečen kot Perzijec ter poročen s hčerko enega najbolj upливih domaćih glavarjev, je hodil Wassmuss gorindol po deželi ter vzdral nemško idejo vedno na površju. Perzijski je govoril perfektino ter govoril o številnih nemških zmagačih na zapadu in tudi o številnih takih, ki se niso nikdar završile. Postal je svoj lastni puščišč in izpredel je najbolj fantastične povesti o čudovitih nemških uspehih, med katerimi je bilo najbolj priljubljeno natančno in podrobno poročilo, kako so Nemci izkricali v Angliji ter ubili kralja Jurija. To zadnje je bilo prav posebno potrebno vspričo domačega maziranja glede krajev in potentatov. Nikdar ni bilokončig, ki bi zanikal ta poročila in tako je postal Wassmuss bos elega, čeprav nekoliko meglegina kraljestva. Dal je nastisni svoje lastne znake ter širil slednje v zameno za denar dežele, vsled česar je se nadalje lahko prirejal hrupne zabave, da si ohrani naklonjenost domaćih velikašev.

Prišel pa je čas, ko je izgubil svojega najbolj koristnega pomagaca, Švicarja Brugmannja. Slednji je bil poslan v Bombay, preoblečen kot prodajalec perzijskih preprog, da izvrši neko špijonažno misijo. Njegova ladja pa je nasedla na skale nedaleč od Buširja, kjer je bil nastanjen neki angleški kavalerijski polk. Dan je bil alarm, a prebrani Brugmann se ni dal takoj ujeti. Ker je bil prepričan, da se Angleži ne bodo upali vzeti nase posledice vloma v domaći harem, se je napotil Brugmann naravnost v hišo enega svojih prijateljev-glavarjev.

— Vi ne morete vstopiti, — je izjavil Perzijec, ko je hotel neki angleški častnik oditi po stopnjih navzgor. — Moje ženske so tam.

— Meni je žal, a tudi Brugmann je tam, — se je gglasil odgovor, — in če ne bo prišel semkaj v teku petih minut, bom ukazal svojim ljudem, naj vprizore nogom na hišo, če so ženske notri ali ne.

Brugmann se je vdal.

Wassmuss pa je vstrajal se skozi številne nadaljnje mesece, čeprav je nepravosten izgubljal na ugledu, kajti resnica glede vojne je pričela počasi pronesti. On pa ni hotel sprejeti poraza laži.

Prvi simptomi ohlajenja domačega razpoloženja proti njemu so prišli, ko niso hoteli Perziji še nadalje jemati njegovega umetnega nemškega denarja. Nadalje je opazil, da se nočejo ljudje več poporiti njegovim povzetjem. Bilo je v tem skrajno nevarnem času, ko je vprizoril Wassmuss svoje mojstrsko delo strategije, radi katerga zaslubi priti v povestnico.

Mladi Nemec, pojednor osamljen v divji in primitivni orijentalski deželi, odvijen poponoma od svoje lastne iznajdljivosti, je prišel na misel, da prepreči domaće glavarje in druge, da prihajajojo vsa njegova povelja, katera je dajal podrejenim glavarjem, direktno od perzijskega Šaha in turškega sultana, ki sta dva verska glavarja mohamedanskega sveta. Videl je, da si pričeli domaći ni dvomili o pristnosti teh njegovih navodil in da bo mogoče celo njegovo življenje odvisno od njegove zmožnosti, da zopet uveljavlja staro mero kanpanja.

Vedno pa je spravil Wassmuss na poterilo popolnoma nov,

Slika nam kaže predsednika Hardinga, ki je podelil najboljšemu igralcu golfa Robertu J. Benderju zlato kupo.

originalen in čudovit aparat, brezični telefon. To je bil navaden telefon (kot je sedaj spravljen kot relikvija v Bombaju), postavljen na neke vrste triped kot se ga rabi pri fotografiraju. Razvlečenega, da še bolj preslepi Perzijec, ki so stali naokrog z odpitimi ustimi, je opremil taki aparat z majhno baterijo, ki ja dalala od sebe iskre in seveda tudi z zvonecem.

Postopanje je bilo povsem enostavno. Kadarkoli se je nahajal Wassmuss v kakem težavnem položaju na svojih potovanjih po deželi, je zapil svoj telefon v tla sredi kroga domaćinov ter poklical na telefon perzijskega šaha ali pa turškega sultana, s katerim je govoril perzijski, ozivoma turški:

— Halo, halo! Tako je Nemec Wassmuss, ponižni podanik vašega vilenčstva, ki poljublja podplate vaših sandal. On je v Ahvasu domaći načelniki se nočijo pokoriti poveljem, katera je vaše veličanstvo sporočilo Wassmusu, da jih sporoči naprej glavarjem.

Domačini so stali in zjali, ko je šel pogovor naprej sredi praketenja isker in baterije, dočim je Wassmuss vplil v telefon ter sprejemal odgovore. Konečno pa se je obrnil proti presenečenim domaćinom ter jim dal par strogih povelj, katera je baje dobil iz Teherana ali Carigrada. Domači glavarji pa so nato takoj odhiteli, da izpolnijo danim jima povelja.

Kaksen užitek bi bil za nas, če bi mogli videti Wassmussa z njegovim brezičnim telefonom Romantika ni še mrtva, pač pa potrebuje primerne prilike in primerenega okoliša, da se pojavi v vsej svoji nekdanji glori.

Bančni sleparji in javnost.

Poroča Edward H. Smith.

Pred nedavним časom je postal neko majhno mesto v Nebraski potopljen sleparje ali ki je ukrajal del neplačano zalogu blaga, se namreč smatra za "enega naših ljudi", dočim se opisuje njegove upnike kot krvoseke truse, batega newyorške profitirje in takoj dalje. Krajevne porote nočejo v skorih nobenih slučaju spoznati kriminima domaćina v interesu oddaljene korporacije, celo če so dolgo nekaj skupini primanjiljek nekaj \$800,000, kar je poimenjalo velikanski skandal za perzijsko občino. Ocenjenega dne pa se je mož vrnil in sprejel soša, ne kot kriminalca, temveč kot junaka. Pojasnilo se je, da je sicer odnesel svojim klijentom skoraj en miljon dolarjev, da pa ni kradel v svoje lastne svrhe, pač pa izgubil denar potom neprevidnih posojil, katera je dajal brez primerne varnosti in proti določenom bančnem postav nekaterim svojim prijateljem in sosedom, ki so sedaj sprejeli z velikimi častimi.

To je brez dvoma fenomen, ki pa ni tako redek in čuden kot bi mislili navaden človek. Že dolgo je znano, da razlagajo gotovi deli prebivalstva te velike republike postave o poštenosti in nepoštenosti soglasno s svojimi lastnimi interesi.

Bankerstvo in trgovske poslovne skupnosti in občine zlasti sledovati takega človeka. Skoraj vedno pa se zgodi, da je razpoloženje v določenem kraju proti vsemu kazenskemu zastavljanju in porota oprosti ponavadi takega človeka Največ, kar je mogoče pricakovati, je formalna obsodba in v takem slučaju priporoči ponavadi porota milost. Krajevni sodnik pozna seveda dobro svoj biznes ter parolira tatu. Kot človek, ki je nasprotnik jutrišnjic, ker je prepričan, da ne more ječa storiti nicesar dobre, a dosti zla, nima pisec tega člena pravice občolovati takoj, kot zavajajo krije trgovce, celo če pridejo v poteze, motivi te popusti.

čajih popolnoma dobro, da ne bodo trpeli škode krajevni davkoplaci, temveč kaka oddaljena korporacija, ki je sicer dobrodošla, kadar je treba zavarovati kako občino pred izgubami, ki pa je skrajno nepriljubljena, kadar zahteva, da se uveljavlja njeve pravice. Kar se tiče sodnika, ga vodijo izključno le politični nagibi. Če bi porota in sodišče rekla: — Ta mož je kriv ter je izvršil zločin. Mi pa vemo, da so ječe okrute, uničevalne in barbarske. Mi vemo, da se ljudje, katere poslajo v ječo, okužijo in da se vrnejo v družbo slabši kot so bili krali, ko so odšli v ječo. Mi smo tramo kagnilice in jetnišnice za ostanke feodalizma in teme dobe v zgodovini človeštva. Vsled tega nočemo poslati tega moža tjakaj, — bi bilo vse lepo in dobro. V teh možih pa ni nikake takne vizije ali zavesti pravice. Kršile oprosto le raditega, "ker je eden naših" in ker obstajajo njegovi obtožitelji iz tujev. Njih lastni predstodki in interesi prihajajo pred postavo.

Ravnino te občine pa so skrajno intolerantne z ozirom na postavo in kazeno. Hočejo dobiti ječ ter tudi da so te ječe primitivne, okrute in korumpirane. Te ječe pa so za uboge črnce, ki so morda ukradli kokoš, da napolnijo prazen lonček ali za kakega lačnega trampa, ki je mogoče udrl v kako prodajalno, da si potolaži glad. Ravnino ti ljudje hočejo peklenke ječe, da zapirajo vanje umetnike in intelektuale, ki dajejo izraza takim nazorom v nasprotju z istim redom stvari, katerega ti državljani sami krijejo, kadar služi to njih namenom.

V neki južni dežavi so pred leti ujeli nekoga bankirja, ki je skozi dolgo dobo na sistematičen način plenil in ropal svoj zavod. Denar je porabil za spekulacije z zemljišči in bankir je bil toliko previden, da je prepisal zemljišča na druge še predno je priselil polom. Izdal je celo velike svote denarja svojim klijentom, da zgradi lepo cesto mimo svoje lastne hiše. Očividno je hotel igrat ulogo dobredelnika v očeh svojih, somesčanov, med katerimi jih je bil dosta, katerim je pomagal ter jih zakladal z denarjem. Vsled tega so se vstavili na njih namenom.

V neki južni dežavi so pred leti ujeli nekoga bankirja, ki je bil toliko previden, da je prepisal zemljišča na druge še predno je priselil polom. Izdal je celo velike svote denarja svojim klijentom, da zgradi lepo cesto mimo svoje lastne hiše. Očividno je hotel igrat ulogo dobredelnika v očeh svojih, somesčanov, med katerimi jih je bil dosta, katerim je pomagal ter jih zakladal z denarjem. Vsled tega so se vstavili na njih namenom.

Ko so prišli pregledniki neke deležni bankirji in slučajnih dokazov z ozirom na postavo in kazeno, da je res raditega, ker nimata na razpolago sredstev, da bi se spustili z njimi v postavni boj. Kljub temu pa uide veliko število bančnih službenec, ki ukrajevajo povsem izdatne svote, vsaki kazni. To je pripisovali bojevnosti bankirjev.

Pred leti, ko sem se mudil na zapadu, se je nahajala v zveznijeti Leavenworth, Kansas, cela kolonija obsojenih bankirjev.

Prihajal sem v jetnišnico skoraj vsaki dan ter videl te ljudi pri delu. V tej jetnišnici je bilo tudi več bančnih roparjev in prav posebno sem se zanimal za kontrast, katerega je bilo najti v enem izmed kril te jetnišnice. Na eni strani je bila celica nekega finančnika, ki je ukadel več kot en milijon dolarjev. Dobil je štiri leta. Par vrat stran se je nahajal brlog jetnika, ki je imel navado vplavljanje v poštne urade kratek znamke in druge vrednostne predmete. Skoda, katero je napravil, je znašala par tisoč dolarjev. Njegove kazni pa zlorabe niso bile takratne, ker je bil preveč dobročinko. Način pa je bila izredna. Bil je celo velike svote denarja svojih klijentov, da zgradi lepo cesto mimo svoje lastne hiše. Očividno je hotel igrat ulogo dobredelnika v očeh svojih, somesčanov, med katerimi jih je bil dosta, katerim je pomagal ter jih zakladal z denarjem. Vsled tega so se vstavili na njih namenom.

V Chicagu se je pred kratkim poverilo, nekemu mlademu bančnemu dnu, da preštejejo zlato v skupini blagajničarjev, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato za \$50,000 in banka ni izgubila niti enega centa. Bil je očvidno krov, a banka ni prijavila izgubo bondni kompaniji ter tudi ni dala arretirati uslužbenca, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato za \$50,000 in banka ni izgubila niti enega centa. Bil je očvidno krov, a banka ni prijavila izgubo bondni kompaniji ter tudi ni dala arretirati uslužbenca, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato za \$50,000 in banka ni izgubila niti enega centa. Bil je očvidno krov, a banka ni prijavila izgubo bondni kompaniji ter tudi ni dala arretirati uslužbenca, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato za \$50,000 in banka ni izgubila niti enega centa. Bil je očvidno krov, a banka ni prijavila izgubo bondni kompaniji ter tudi ni dala arretirati uslužbenca, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato za \$50,000 in banka ni izgubila niti enega centa. Bil je očvidno krov, a banka ni prijavila izgubo bondni kompaniji ter tudi ni dala arretirati uslužbenca, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato za \$50,000 in banka ni izgubila niti enega centa. Bil je očvidno krov, a banka ni prijavila izgubo bondni kompaniji ter tudi ni dala arretirati uslužbenca, ker se je bala pozornost, katero bi vzbudil ta skupina. To je bil preveč velik zlato, da bi jo izkoristil malen klenček. V tem slučaju je vzel preveč veliko svoto. Ker mu je bilo zlato

Ameriški rojaki!

Svet pologoma že pozablja na svetovno vojno. Ne more pa zabitati naš narod v stari domovini, dokler še sveče krvari iz stotih ran, ki mu jih je ona zasekala.

Na fronti so delovali topovi in strojnici... v zaledju pa je divalo morda še hujše opustošenje: demoralizacija ljudstva, posirovjanje, propagiranje poštenja v srehi in javnosti. To so rane, ki danes — ob narodnem ujedinjenju — bolj bole kot kdaj preje... Mesto vstajanja k novemu nogočnemu življenju, — nam preti — pogin iz lastne notranje nemoči.

Treba da rešimo, in stec takoj, vsaj kar se še rešiti da: — predvsem naš up — **našo decu!** Ta je bila morda najhuje udarjena po vojni; oče na fronti mati za živilskimi nakaznicami... otroci pa sami sebi prepričeni, po ulicah, po kasarnah... po kolodvorih, po skrivenih shajališčih neštetokrat v najnežnejši dobi žrtev podivljane soldateske... Preključevanje v vseh mogočih jezikih, nemoralnost, surovost v govorjenju in obrašanju, tatinstvo, verižništvo... : evo nujnih sadov te "samovzgoje".

Vojna je bila pa tudi drugača strašna gospodarica. Preko 160.000 je bilo samo v Sloveniji in Hrvatski otrok, ki so pomrli od začetke vojne od glada in zapuščenosti... Tem se ne da več pomagati! Preko 160.000 pa jih je še danes, — brez nikogar! Samo v Sloveniji izkazuje uradna statistika 40.000 sirot... Tem pa se še more in zato tudi mora pomagati!

Sele ko je bilo vojne konec, smo z grozo spoznali prežalostni pojav naše dece.

Pa smo še leta 1919 ustanovili "Društvo za Mladinske domove" z namenom: v vsakem mestu in večjem kraju, kjer se izkaže potreba ustanoviti mladini "dom", prijetno shajališče, kjer naj se po delu in po šoli najde zdrave in živahne zabave in poleg tega tudi primerne moralne, fizične in narodnostne vzgoje.

Ameriški sorojaki! Iz časopisa poznate bedo in revčino, v katero je pahnjen dobršen del našega jugoslovenskega naroda po vojni in po njeni zvesti tovarisci — po nezneni draginji. Vsaka nova, etudi skromna naprava stane dandanes stotošče.

In vendar: — Našemu narodu preti pogin — v njegovi mladini! Zločin bi bil prekriznih rob stoj ob strani, ko nas ticeci in tisočne bedne dece s svojim nečetnim stanjem milo prosijo pomoči! V izrednih potrebar treba izrednih sredstev: **Dajte naši deci Mladinskih domov!** Samo ti jo še potegnejo iz močvare in spravijo na pot posnetini in dobrote!

Sorojaki! Izgubili smo našo kršno Istro, našo solinčno Goriško, izgubili smo Koroško, Zader in Réko, izgubili Istrijo, Postojno in Baršo... ali naj izgubimo v svoji deci še svoje ime, — imo samostojnega naroda?! Ali naj se res sami zapišemo smrti??

Tudi drugi narodi so mnogo izgubili na vojni, a eno še imajo: Moželo voljo do življenja! Zato po delajo in žrtvujejo!

Žrtvujejo čas, imetje in denar... Vsak za vse, vse za enega! —

I mi v domovini smo žrtvali kar smo mogli. A sami sila malo zmorno. Pretežki so časi, — preverni smo! Vi, ameriški sorojaki, ste naš edino upanje! V Vas so danes uprte proseče oči dvestošestnik, ki so odpodali k vam svojega odpolana v osebi podpisanea vam tolmači vso njihovo bedo in zapuščenost... Ali boste mogli ob tej mili prošnji še sicer ostati mrzlega sreca, brez čuta usmiljenja do revčkov, ki si pač niso sami krivi svoje bede in nesreče?! Ali boste i Vi, predragi sorojaki, svojo brezbržnostjo grobokopila stene krvi, lastnega naroda? Ali res prevzamete to prokletstvo nase? Da bo zgodovina rekla: "Niso bili več zmožni življenja, zato so padli..."

Sorojaki, gre za našo bodočnost, za naše življenje samo: če še ostanemo, ali če — propademo...

Zato: Vsi, brez razlike spola, stanu in stranke, vti na plan, vti na delo za mladinske domove!

Jednote, Zvezne Združenja, Družbe... odglasujte večje vsote in podajte s tem posameznikom zgovoren vglej!

Društva, klubji in oseki, prideite predstave, koncerte, športne tekme, ljudske prireditve, javne zabave, predavanja itd., za Mladinske domove!

Gospini in gospodične, Ve, ki znate največ sreca in umevanja za bedo drugih, pojrite od hiše do hiše, trkajte in ne oduehajte, dokler se vse sorojaki ne oddolži s primernim darom našim ubogim malenkam v stari domovini! Vaši prošnji se nihče ne bo upal ustavljal!

Društva in organizacije, pozabite ob tej žalostni stiki iz naše skupne domovine vse nedosebne diference, sezite si v roke v bratki solidarnosti, osmijte skupen "odbor za mladinske domove" in prideite v naselbini poseben "Mladinski tened" ali vsaj "Mladinski dan" z obširnejšimi programi, kot delajo to s tolikim uspehom drugi narodi.

Solska deca, stopi naprej z lastno "Mladinsko zbirko"! Prični med sabo s svojo tekmo, kdo bo več napravi od tateka, mamicice, strička, znancev... za svoje daljne bratre v tužni Sloveniji.

Vse naše časopise pa prosimo, da prične z javno zbirko "za mladinske domove" in blagohtotne objavlja imena dobrohotnih darovalcev.

Sorojaki, naša narodnostna in človečanska dolžnost je, da vsek storji vse!

Na to vašo zavednost računamo in se zanašamo!

Sami dajte, nabirajte, širite, priporočajte pri svojih, pa tudi pri drugih narodih: narsiklo ravno s tem lahko prav mnogo storiti!

Vemo, da imate tudi sami potreb in ste revni — Pa Vi ste tudi — dobr! In: naše potrebe so brz primerno večje in nujnejše! Verujte: Amerika je kljub svojim križem še raj... v primeri z žalostnim razmerami v starem kraju!

In potem: Nizka vrednost našega in visoka vrednost vašega denarja nam omogoča izvesti na mali, kar država in privatna dobrodelnost ne bi zmogla v sto letih.

Sorojaki, Vi ste — edini, ki še more pomagati! Postavite si torej spomenik na veke! Kak ponos na vas: **Največja in najkoristnejša mladinka ustanova v domovini — Vaše delo!**

Še lepsi in trajnejši spomenik pa si posavite — srečih tisočev stotisočev mladih ljudi, ki jih rešite največjega gorja s tako malim trudom: — **spomenik gorke dosmrtni hvalčnosti!**

Z gestom: "Za mladinske domove!" vti na delo!

Za "Društvo za mladinske domove": Dr. Srečko Zamjen, tajnik.

Op.: Darove sprejema in pojasnila daje tajnik društva: 450 Pine St. Bridgeport, Conn.

Razne vesti.

MADŽARSKA ŠPIJONAŽA NA SLOVAŠKEM. Vrjet, ki so posredovali med podvinimi špijonskimi centri.

Nevaren bus.

Aleksej Velevald, ruski begunc, je bil zaposlen v mehanični delavnici na Ledini. Zaradi nedostnosti je bil te dni odstavljen od dela. Dne 13. sept. pa je prišel nazaj v delavnico in se začel preklicati z mojetrom Feodorjem Konvalenkom. Pri prepriču se je zavpile so najviše naenkrat kaže, da se stara. Godobni župnik bi si lahko poiskal bolj urnega.

Slednjiv se je vendar prikazal na pragu.

— Kdo nam je pa umrl, boster? — Kdo nam je pa umrl, boster? Konvalenk, kateremu so ljudje, ko teči, da ni slišal, rekali tudi boster Muhač (ker je v svoji preveliki počasnosti našel v vsaki stvari povod za tožbo in sitnosti), ne bil inel "ta dan" na sebi praznične oblike, las na obe strane suhega obraza gladko počesanih in v roki polne škatljice svežega točkov, agenti, džaki, delavec itd. Tako so ga arstirali, Konvalenku vrstili, ki gre sicer človeku skoraj na prahu, kaj pa so odpeljali v botnišnico.

Poljub.

Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva.

Spisala Karolina Světlá.

I.

Odzvono je poldne in zapel je mrtvaški zvon.

Otroci, ki so se igrali na vasiljem trgu, se niso zmenili za to; moški so sicer snemali čepice, ali gledali so pri tem tako, kakor da bi se prav nič posebnega ne bilo zgodilo: samo ženske so se zganile.

Pustila je vsaka svoje delo, da priognišču, kjer je ravnoček kuhala kosišo, ona zopet v hlevu, kjer je opoldne molza, tretja v shrambu,

kjer je ob prvem toplem solncu izteplila zimski prah. Vsaka, naj

se je nahajala kjerko, hitela je na zbirališče, ki je bilo v takih slučajih skupno, namreč pod staro lipo, razpenjajoče svoje stolteve veje zraven stare cerkvic v sredi gorske vasice.

Kdo je neki tako naglo umrl? so se vpraševali sedenje, a nobena ni imela o tem niti najmanjšega poročila. Saj ni bilo niti znano, da bi bil kdo v okolici težko bolan. Saj ni nobena od bolj odaljenih sedenjin ničesar vedela o tem takem, ko so se takaj-le posmenkovale z domačimi v nedeljo pred mašo na pokopališču, kar je bilo z obrestrani zdravna lep običaj, a nedelja je bila še pred včerajšnjim.

Ugibale so naše gorjanke, ugibale, kdo mora biti pokojnik, obnavavale so o vseh stareh, vzdugale pre tem roke kriščnu in se vsak trenutek prekrizevala, da bi se ne mislilo, češ, da jih je gnala k cerkvi pod lipo samo posvetna radovednost in nikakor ne predvsem krščanska ljubezen. A zato so bile v duhu vendar več pri cerkveniku v zvoniku in štele, kolikor neki prekine zvonenje, nego pa pri duši pravkar poslavljajoči se od sveta.

Glej, dvakrat je prekinil! Ženska se torej, ki sedaj posluša sodo božjo. Ako bi trikrat prekinil, bi to veljalo moškemu. Novo strmenje in ugibanje pod lipo: Katera in kje je odšla v večnost?

Sedenje so nameravale tukaj počakati cerkvenika, da bi ga takoj, ko zapusti cerkev, izpravljajoči se v tem roke kriščnu v naj-

tem polje, kar je drago, naj

pri sebi še tako godriva, da zopet danes ne more dočakati obe-

da — one se ne ganejo z mesta, dokler niso zadostile svoji radovednosti. Nič jim ni za malo za-

mene, samo da ulové kako še gor-

ko novico. Saj mož hitro pozabi-

o svojo jezo, ko pride žena z no-

veco na dan, in po vseh hišah bo-

ne samo danes, marveč še mnogo

dnevi priovedovanja brez konca o teži nepričakovani smrti in o nena-

dejanjem pogrebu...

Kdo je neki tako konečno vzal

po vsej vendar vzdugal, da se ne

pravzaprav nihče niti najmanjši-

zvonenje, kar so se na njim snehali in si

gospodarčič z tri gradove. Ona pa je zraven njega povešala glavo,

— Lukaš si ne bo delal pregla-

vico iz tega, ker mu je odšla v več-

nost!

— Seveda ne, saj si jo je vzel vanju in napijanju se je Lukas samo zato, ker bi mu ne bili sicer dvignil s stola, pomignil svojemu

ranjku stariški odpuštili; zagrozili najbližnjemu svaku, ki je tudi

so bili s kletvijo, aki jih ne bi vstal in željal ostalim, da bi se še

ubogal. Oh, vsakdo, kdor jo je videl nadalje dobro imeli. Zapustil je

del zraven Lukaš, moral je reči. Z njim gostilno, ne da bi ga kdobi

da se ta dva ne bila smela vze-

vprašati, kam se mu tako muditi!

Lukaš se nosi, kakor da bi bil Vsi so se za njim snehali in si

gospodarčič z tri gradove. Ona pa je

zraven njega povešala glavo,

— Sedaj si lahko konečno vzal

po vsej vendar vzdugal, da se ne

pravzaprav nihče niti najmanjši-

zvonenje, kar so se na njim snehali in si

gospodarčič z tri gradove. Ona pa je

zraven njega povešala glavo,

— Ali kaj so imeli le njegovi

starisci proti nji? To mi ne gre v

glavo, saj je vendar lepa, kakor

se spodobi: nekaj ima tudi pod

livo, nekaj ima tudi pod

Vdova Lerož.

Spisal E. Gaboriau.

Prevedel za "Glas Naroda" G. P.

Francoški detektivski roman.

36

(Nadaljevanje.)

Stari mož je pričel očividno v zadrgo.

— No, — je rekel — jaz ne vem. Zaslišal bi naprej in konečno bi priznal.

Po daljšem molku je prijel Daburon za pero ter pričel hitro pisati.

— Jaz se udam, — je rekel. — Arbet de Commarin bo aretiran. Stvar je sklenjena. Formalnosti in zasiščavanja pa bodo trajala nekaj časa, katerega bom porabil, da najprvo zasiščim grofa Commarina, očeta mladega moža ter tudi tega mladega odvetnika, vašega prijatelja, Noela Gerdy. Pregledal bom tudi pisma, o katerih govorite. To je neobhodno potrebno zame.

Ko je čul ime Gerdy, je očes Tabaret nakrenzil obraz na zelo komičen način.

— Prokletoto, — je rekel, — ravno tega sem se najbolj bal.

— Česa? — je vprašal Daburon.

— Potrebuje, da se preiše pismo. Noel bo našel, da sem jaz zapleten v zadevo. Zaničeval me bo, ko bo izvedel, da tičita oče Tabaret in Tirokler v isti koži. Moj najstarejši prijatelj bi mi ne hotel podati roke, prav kot da bi ne bilo častno služiti pravici. Prisijen bom preseliti se drugam ter celo izpremeniti svoje ime.

Skoro je jokal, tako velika je bila njegova žalost. Daburon je bil ginjen.

— Potolaište, se, moj dragi Tabaret, — je rekel. — Jaz bom urejal stvar tako, da ne bo vaš adoptirani sin, vaš Benjamin, ničesar vedel. Spravil ga bom na misel, da sem ga izselil na temelju listin amorjene vdove.

Stari možak je prijel sednika za roko, katero je v svojem prekipevajočem veselju poljubil.

— Hvala vam, gospod, tisočkrat hvala. Prosim vas, da mi dovolite, da prisostvujem aretaciji. Vesel bi bil, da pomagam pri preiskavi.

— Vedel sem, da boste prosili za to, gospod Tabaret, je rekel sodnik.

Svetilka je pričela medleti v jutranji svetlobi. V daljavi je bilo čuti ropoljanje vozov. Pariz se je pričel prebujati.

— Nobenega časa ne snem izgubiti, — je nadaljeval Daburon, — če hočem, da bo vse dobro odrejeno. Takoj moram oditi k cesarskemu prokuratorju ter ga zbuditi, če potrebno. Iz njegove hiše bom šel direktno v justično palačo. V svojem uradu bom pred osmo uro. Jaz želim, gospod Tabaret, da boste tam ter čakali na moja povelja. Služabnik sodnika se je pričkal.

— Neko sporočilo, gospod, — je rekel. — Prinesel ga je orožnik iz Buživala. On čaka na odgovor.

— Dobro, — je odvrnil Daburon. — Postreži možu ali mu daj vsaj čašo vina.

Opdal je pismo.

— Aha, — je vzkliknil, — pismo od Gevrola. — Nate pa je pričel čitati:

— Gospodu preiskovalnemu sodniku:

— Imam čast sporociti vam, da sem na sledu moža zuhani Čul sem v neki vijarni, v katero je prišel v nedeljo zjutraj, predno je šel k hiši vdove Lerož. Pil je ter plačal za dva litra vina. Naenkrat pa se je udaril po čelu ter vzkliknil: — Stari tepe! Pozabil sem, da je jutri praznik. Naročil je še en liter vina. Jaz sem pogledal v koledar ter videl, da je dan sv. Martina. To mora biti ime čolna. Izvedel sem, da je bil ta čoln naložen z žitom. Pisal sem prefektu v istem času kot pišem vam, naj povprašujejo v Parizu in Rouen. Čoln je treba najti v enem teh krajev.

— Ostajam vaš...

— Ubogi Gevrol, — je vzkliknil oče Tabaret ter bušnil v smeh. — On brust svojo sabljo in bitke je že konec. Ali ne boste ustavili njegovih poizvedovanj, gospod?

— Ne, gotovo ne, — je odvrnil Daburon. — Kdo ve, kaj vse lahko izvemo od tega mornarja zuhani v ušesih? Zanemarjanje najmanjšega sledu nas bi lahko zavedlo v zmoto.

Osmo poglavje.

Istega dne, ko so razkrili humor v Žonšer ter natančno ob isti uri, ko je oče Tabaret vprizoril svojo občudovanja vredno preiskavo v hiši umorjene vdove, je sedel grof Albert de Commarin v voz ter se odpeljal proti severni postaji, da se sestane tam s svojim očetom.

Mladi mož je bil zelo bled, njegove oči so bile motne, ustnice pasinele in celo njegova zunanjost je kazala ali veliko izmučenje ali pa izvredno žalost.

Vsi služabniki so opazili, da ni bil v teku zadnjih petih dni mladi grof tako kot ponavadi. Govoril je le z naporom, jedel skoro nič ter odločno prepovedal vse obiske.

Njegov osebni lakaj je pripomnil, da datira ta izpremembu iz prejšnje nedelje zjutraj, ko je mladega grofa obiskal neki odvetnik po imenu Nod Gerdy, s katerim se je mladi grof skozi tri ure posvetoval v knjižnici.

Mladi grof, ki je bil vesel kot škrjanček do prihoda dotičnega cloveka, je izgledal po odhodu sledejšega kot umirajoč clovek, ki je poln kesa, ker je izvrnil strašen zločin.

V trenutku, ki je bil določen za sestanek z očetom, je izgledal mladi grof tako bolan, da ga je njegov lakaj prosil, naj ostane doma ter se ne izpostavlja mrazu. Bolj pametno bi bilo iti v posteljo ter poklicati zdravnike.

Sinn pa je vedel, da je stari grof strašno natančen glede sinovskih dolžnosti in da bi raje odpustil najhujoč mlađostno pregrebo kot pa najmanjše pomanjkanje spoštovanja od stvari sina. Brzjavno je objavil svoj nameravani prihod celih štiriindvajset ur vnaprej. Pričakoval je vsled tega, da bo hiša pripravljena na njegov sprejem. Če bi ne prisel Albert na železniško postajo, bi smatral stari grof to za največje kršenje etikete in sinovske dolžnosti.

Mladi grof je bil komaj pet minut v čakalnicu, ko je zvonec oznanil prihod vlaka. Kmalu so se odprla vrata, vodeča na peron in postaja se je kmalu napolnila s potniki.

Ko se je mnoga nekoliko razredila, se je prikazal grof v spremstvu služabnika, ki je nosil prtičago.

Grof de Commarin je izgledal dobril deset let mlajši kot je bil v resnici. Brada in lasje, še velno obilni, so komaj pričeli postajati sivi. Bil je visok in mišičast ter se držal pokorne, a vse to naravno, ne na nerodni angleški način, katerega tako rada poenama naša mlađina. Njegove roke so bile močne in lepe, — roke moža, kojega predniki so skozi stoletje vihteli meč. Njegove redne obranske poteze so nudile dobro polje proučevanja za fiziognoma, kajti izražale so brez

skrbno, dobro naravo. Le oči so kazale največji, skoro arroganti ponos. Ta kontrast je razkrival tajnost njegovega značaja. Prepojen z aristokratskimi predstodki tako globoko kot markiza de Arlanž, je vendar napredoval s svojim stoletjem ali vsaj izgledal kot da je storil to. Prav tako globoko kot markiza je zaničeval vse, ki niso bili plemenitega stanu, a njegovo zaničevanje se je izražalo na povsem drugačen način. Markiza je dajala hrupno in surove izrazenemu svojemu zaničevanju. Grof pa je skrival svoje čustvo zaničevanja pod kinko pretirane uljudnosti, ki je ponizevala človeka, s katerim je imel opravka. Markiza je rade volje pripustila navadne ljudi k družinskim pogovorom. Grof pa je nekega dne, ko je padel njegovemu arhitektu na ta dežnik, slednjega hitro pobral ter ga izročil prezenčenemu možu. Markiza je živila z vezanimi očmi ter zamašenimi ušesi. Grof pa je imel oči in ušesa odprtta ter vsled tega dosti videl in slišal. Mariza je bila omejena in je ščitil navadni hišni razum. Grof pa je bil dovitpon ter imel obširne pojme o življenju in politiki. Markiza je sanjala o povratku absurdnih tradicij davno mrtve dober ter o restavraciji prejale monarhije, kajti domisljala si je, da je mogoče potisniti le'a nazaj kot kazalec na uru. Grof pa je pričakoval stvari, katere lahko uveljavlja tek dogodkov in časov. Tako je bil naprimer iskreno prepričan, da bo plemstvo Francije polagoma, moltič z zagotovo dobilo nazaj svojo prejšnjo moč in svoj prejšnji upliv.

Koncem konca pa sta oba pripadala istemu redu. Oba sta bila aristokrata. Grof je bil olepšan in laskan portret svojega razreda, markiza pa njegova karikatura.

Treba je še dostaviti, da se je znal grof Commarin, iznebiti svoje prijaznosti in dobrodošljnosti, kadar se je nahajjal v družbi sebi enakih. Takrat se je pokazal njegov resnični značaj. Bil je osaben, nedostopen ter trpel ugovore približno tako kot tripi divji konj pričak ostrog.

Svoji lastni hiši je hiši je bil despot.

Ko je zapazil svojega očeta, je stopil Albert naprej ter ga obdel plemenito v ceremonijalno kretjenju. V manj kot eni minutu je povedal z izbranimi besedami vse, kar se je pripetilo v odsotnosti očeta.

Sele tedaj je zapazil stari grof le preveč vidno izpremembo na obrazu Alberta.

— Vi se ne počnete dobro, grof? — je vprašal.

— O, da, gospod, — je odvrnil Albert suho.

Grof je rekel: — Ah! — ter spremjal to besedo z gotovo kretajočo glavo, ki je značila, da ničesar ne veruje. Nato pa se je obrnil proti služabniku ter mu dal na kratko par navodil.

— Sedaj, — je nadaljeval, — pa pojdiva hitro domov. Rad bi bil že doma. Lačen sem, kajti ničesar še nisem zavžil kot nekaj smradljive juhe, ne vjen že na kateri postaji.

Stari grof je dosegel v Pariz zelo slabe volje Njegovo potovanje v Avstrijo ni imelo zaželenih uspehov.

Njegovo nezadoljivoštvo pa je bilo še tem večje, ker se je na svojem povratku ustavil pri nekem starem prijatelju, s katerim se je tako hudo sprkl, da sta šla naraven ne da bi si podala roke.

(Dalje prihodnjih.)

ADVERTISEMENTS.

Náznanje in Priporočilo.

Pozor igralci harmonik.

NAZNANJAM cenjenim rojakom širom Amerike, da sem se preselil v lastno hišo, kjer bom imel večjo delavnico, in obenem trgovino vsakovrstnih harmonik svojega izdelka, kakor tudi vse tej stroki spadajoče dele.

Izdeloval bom slovenske, nemške in kromatične harmonike ravno tako kakoršne si kdor želi. V popravilo vzamem tudi vsakovrstne harmonike.

Cene sem zniral za \$20 pri vsaki harmoniki.

Vsako delo garantirano in točna postrežba.

Zahvaljujem se mojim odjemalcem za naklonjenost in se za nadalje priporočam za obilo naročil.

S spoštovanjem

Anton Mervar

6921 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi
ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša preocišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljima. prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street
New York, N. Y.

ADVERTISEMENTS.

30

Washington

je sedež Patentnega Urada Združenih držav in na največji slovenski urad, se nahaja samo v Washingtonu blizu Patentnega Urada. Na ta način nam je osebno moreče urediti vaše patente zadeve najbolj tečno — najbolj poštene — najbolj počeni in najboljše.

Ime A. M. WILSON je znano ze 30 let.

Plašči se danes za »našo slovensko brezplačno knjižico glede izbrana in patentov.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys
320 Victor Bldg.
WASHINGTON, D. C.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

Kedaj približno odplujejo iz New Yorka.

FRANCE	15. okt.	Havre	GOTHLAND	17. nov.	Genoa
OLYMPIC	15. okt.	Cherbourg	LA TOURAINE	17. nov.	Havre
PRES. WILSON	15. okt.	Trat	ZEELAND	19. nov.	Cherbourg
ZEELAND	15. okt.	Cherbourg	ARGENTINA	19. nov.	Trat
LYNDON	15. okt.	Bremen	MANGURIA	19. nov.	Bouligne
HUDSON	15. okt.	Bremen	LAFAYETTE	19. nov.	Hamburg
LA TOURAINE	19. okt.	Havre	RYNDAM	23. nov.	Cherbourg
LEOPOLDINA	20. okt.	Havre	MANGURIA	23. nov.	Hamburg
BERENGARIA	20. okt.	Cherbourg	PARIS	26. nov.	Cherbourg
KROONLAND	22. okt.	Cherbourg	KROONLAND	26. nov.	Havre
LAFAYETTE	22. okt.	Havre	OROPESA	26. nov.	Hamburg
V. AMSTERDAM	22. okt.	Boulogne	N. AMSTERDAM	26. nov.	Bouligne
ORDUNA	22. okt.	Hamburg	AMERICA	23. nov.	Bremen
PR. MATOJKA	22. okt.	Bremen	ADRIATIC	30. nov.	Cherbourg
AQUITANIA	25. okt.	Cherbourg	MONGOLIA	1 dec.	Hambug
MONGOLIA	26. okt.	Hamburg	LAPLAND	3 dec.	Cherbourg
ARABIA	28. okt.	Genoa	CARMANIA	3 dec.	Cherbourg
LA PLATA	29. okt.	Cherbourg	PESS. WILSON	3 dec.	Trat
LA LORRAINE	29. okt.</				